

па заради това кажете на Митю чи с 20 фиорина, твърде честито може са живеея."⁷

Третото писмо на Берковски до Панайот Хитов е от 22 октомври 1869 г. и е изпратено от Табор. В него Берковски изказва своята благодарност след получаването на издръжката си, като заявява: "Считам се за щастлив, чи и аз имам, както другите Българчета, Покровителя, който ще ма на път добродетелен изведе, и материално и душевно."⁸ В това писмо Берковски дава информация на П. Хитов относно учениците българи: "Днес са събрахме сички в училището - 22 души българи... и целта ни беше според както сте ни Ви заръчали, а тъй също и г. Данов, т.е. читалище да начнем, общество или дружество ученическо."⁹

По-нататък в писмото си Берковски се обръща към П. Хитов за неговото становище относно учението му:

"Ако да зная чи ще ма за дълго подръжявате, тогас би аз следвал в реалната школа, а иначе искам да Ви питам да ли ще и вие го одобрите т.е. ако не намера ощи някои идживение, тогас ще ми напрасно бъде, като уча реалната, а нямам идживение в Прага, Технологическия факултет да свърша. Ако истина туй бъде, тогава аз искам позволение, за да влезе в Земледелското училище, гдето са предават само природни науки, и свършва се за три годин, а чи сетне мога учител добър по Естествени науки да бъда."¹⁰

Следващото писмо на Берковски от 6 декември 1869 г. е написано в много песимистичен дух. След отговора на Ломската община на писмата, изпратени до нея относно издръжката на Берковски, последният заявява на Хитов, че: "Ломската община, ма съвсем отблъсква с неносния за мене отговор,... на мене нищо друго не остава, но дните си да оплаквам, ако ма и Вие оставите, защото ни пара в джоба нямам да заплава за този месец, който веч мина. Истина да ни обуца нямам пък са чуда що да правя." Берковски осведомява П. Хитов, че Маринчо Бенлията обещал да издържа 5 момчета в Табор и го моли да отиде при него и да настоява да го издържа, като дотогава „проводете ми по пощата един час по напред пари бар за 2 - 3 месеца и за едни обуца да зема".¹¹

Следващото поредно писмо на Берковски до Хитов е след почти четири месеца и е от 20 април 1870 г., в което той му известява, че е получил неговото писмо от 4 април, в което Хитов му пише, че Маринчо Бенли е обещал да го издържа. Във връзка с това Берковски му съобщава, че вече Ломската община е поела издръжката му: "Аз вече имам благодееяние от нашата община,... здрав съм, ида в училището редовно, спокоен съм както душевно, тъй също и телесно."¹²

Последното писмо на Берковски от Чехия е от 8 януари 1871 г. и е изпратено от Прага. В него Берковски подробно описва на Хитов, че „като искам да напредна повече в работата си и да направя икономия във времето си, зех та дойдох в Прага да продължа науката си и да са науча както ще трябва немский, с цел във ваканцията да са приготва за догодина да премина в по-голям клас т.е. в VII. Но като направих туй не питах г. Ковачов, който ми е като настоятел, който като му писах, чи в Прага на реалната гимназия пак съм редовен ученик в V клас след 4 дни ми пише, че не ще више общината да ма издържава, защото не съм бил